

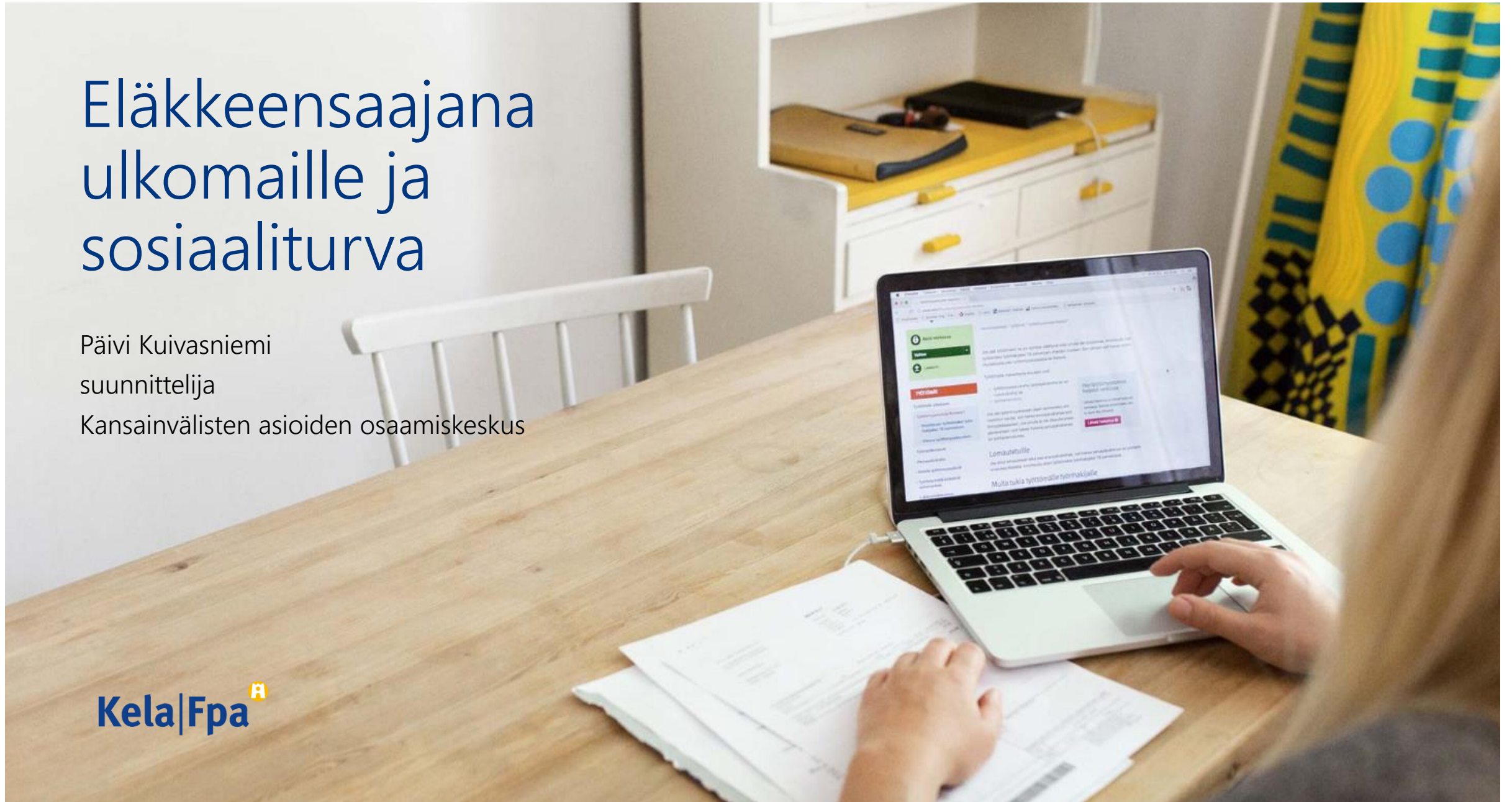
Eläkkeensaajana ulkomaille ja sosiaaliturva

Päivi Kuivasniemi

suunnittelija

Kansainvälisten asioiden osaamiskeskus

Kela|Fpa

Aiheet

- Suomen sosiaaliturvaan kuulumisen
  - Tilapäisesti ulkomailla
  - Vakinainen muutto ulkomaille
- Yhteystiedot ja ohjeet ilmoituksen jättämiseen
- Esityksessä käytetty termi EU-alue kattaa EU/ETA-maat ja Sveitsin

Sosiaaliturvaan kuuluminen

- Sosiaaliturvaan kuuluminen on useimmiten edellytys Kelan etuuksien saamiselle
  - Joidenkin etuuksien maksua voidaan jatkaa EU-alueelle muuttavalle ulkomaille muutosta huolimatta
- Henkilö on Suomessa vakinaisesti asuva ja sosiaaliturvaan kuuluva
  - Jos hänellä on täällä varsinainen asunto ja koti
  - Ja hän oleskelee jatkuvasti pääasiallisesti Suomessa
    - Tavanomaisella ulkomaan lomamatkalla ei vaikutusta sosiaaliturvaoikeuksiin eikä siten Kelan etuuksien maksuun

Muutatko alle vuodeksi ulkomaille?

- Jos henkilö lähtee tilapäisesti, eli **alle vuodeksi**, ulkomaille kuuluu hän sosiaaliturvaan ja hänellä on oikeus lähes kaikkiin Kelan etuuksiin
  - Esim. eläkeläisenä Thaimaahan tai Espanjaan 5 kk
  - Etuuskohtaisia rajoituksia, kuten esim. perustoimeentulotuessa sekä asumistuessa
  - EU-alueelle lähdettäessä mukaan kannattaa ottaa eurooppalainen sairaanhoitokortti (tästä tarkemmin sairaanhoitoa koskevassa esityksessä)
- Poikkeus: työnteko EU-alueella
  - Sosiaaliturva työskentelymaasta

Muutatko alle vuodeksi ulkomaille?

- Tilapäisestä ulkomailla oleskelusta on hyvä ilmoittaa Kelaan, jos oleskelu kestää pidempään kuin 3 kk mutta alle vuoden
  - Yli 3 kuukauden oleskelu ulkomailla voi vaikuttaa joihinkin etuuksiin
    - Esim. vain 3 kuukaudeksi ostetuista lääkkeistä voi saada korvauksen apteekista. Tätä pidemmäksi ajaksi hankituista lääkkeistä tulee hakea itse jälkikäteen korvaus Kelasta, jolloin joutuu selvittämään syytä isolle lääkeostolle

Toistuva vuosittainen oleskelu ulkomailla

- Jos henkilö oleskelee **vuosittain tilapäisesti**, mutta **toistuvasti** ulkomailla, hän voi edelleen kuulua sosiaaliturvaan, jos **kiinteät siteet** Suomeen säilyvät.
  - Kiinteiden siteiden arvioinnissa on kyse henkilön tilanteen kokonaisvaltaisesta tarkastelusta.
  - Esimerkiksi pelkästään Suomesta eläkettä saava, joka on ikänsä asunut Suomessa ja jolla on edelleen koti Suomessa, säilyy sosiaaliturvassa, vaikka hän oleskelisi säännöllisesti talvet Turkissa/Espanjassa.

Muutatko vakinaisesti ulkomaille?

- Kun henkilö muuttaa ulkomaille vakinaisesti eli yli vuodeksi, päättyy sosiaaliturva muuttoajankohtaan
  - Eläkkeensaaja muuttaa Thaimaahan yli vuodeksi. Etuuksien maksu päättyy muuttoajankohtaan
    - Esim. eläkkeensaajan hoitotuki
  - EU/ETA-maihin muutettaessa EU-säännökset takaavat joidenkin etuuksien maksun jatkumisen lähtömaasta
    - Kelan eläkkeiden maksusta ulkomaille tarkemmin eläkkeitä koskevassa esityksessä
    - Espanjaan vakinaisesti muuttanut eläkkeensaaja ei voi kuulua Suomen sosiaaliturvaan, mutta jos eläkkeen maksu Suomesta jatkuu, sairaanhoidon saa Espanjassa Suomen kustannuksella (tästä tarkemmin sairaanhoitoa koskevassa esityksessä)

Miten ilmoitan muuttotilanteista?

- Suomesta lähdöstä ilmoitettava
  - Kelan asiointipalvelussa (tai täyttämällä Muutto ulkomaille -lomakkeen Y38)
  - Soittamalla Kelaan
- Suomeen paluusta tilapäisen ulkomailta oleskelun jälkeen
  - Puhelimitse tai sähköisessä asiointipalvelussa
- Huom! Pelkkä ilmoitus maistraattiin ei riitä

Lisätietoja

www.kela.fi/muutto

Ilmoitukset www.kela.fi -> asiointipalvelu

Kela 🌐 Suomi

Hae

Henkilöasiakkaat ▼ Työnantajat ▼ Yhteistyökumppanit ▼ Tietoa Kelasta ▼

🔒 Siirry asiointipalveluun

Puhelinpalvelunumero maasta - ja maahanmuuttoasioissa

020 634 0200 (suomeksi)

020 634 0300 (ruotsiksi)

Sosiaaliturvalainsäädännön uudistaminen

- Sosiaali- ja terveysministeriön Palvelut asiakaslähtöisiksi –kärkihankkeen yhtenä osana on asumisperusteisen sosiaaliturvalainsäädännön uudistaminen
  - Uudistamisen tavoitteena on selkeyttää lainsäädäntöä
- Lakiesityksen lausuntoaika on päättynyt 13.8.2018
  - Yksi esityksen pääkohdista on, että sosiaaliturvaan kuulumisesta ei jatkossa annettaisi erillistä päätöstä
    - Sosiaaliturvaan kuulumisen ratkaistaisiin etuusasian yhteydessä
    - Sosiaaliturvaan liittyvä ilmoitus- ja hakemismenettely muuttuu
  - Ulkomailla oleskelun aikarajoihin on myös esitetty muutoksia
- Lain on tarkoitus astua voimaan 1.1.2019
- Lakiesityksen etenemisestä tiedotetaan STM:n sekä Kelan internet-sivuilla

Kiitos mielenkiinnosta!

Päivi Kuivasniemi
suunnittelija

Kela, Etuuspalvelujen lakiyksikkö,
Kansainvälisten asioiden osaamiskeskus

Kela|Fpa